

Motion till riksdagen

1985/86:Jo725

Åsa Strömbäck-Norrman m. fl. (s)

Upprustning av friluftreservaten

I proposition 1983/84:145 anges målen för turist- och rekreationspolitiken. Vidare fastslog riksdagen 1975 riktlinjerna för turism och rekreation, vilka fortfarande till stora delar bör vara gällande.

Ett av huvudmålen då liksom nu är att samhällets insatser för rekreation och turism bör ges en sådan inriktning att det blir möjligt för alla att utnyttja de av staten avsatta områdena för rekreation och friluftsliv. Inte minst är det viktigt att låginkomsttagarna, barnfamiljerna och de handikappades behov beaktas. För att rekreationspolitiken skall bli framgångsrik måste den bedrivas inte blott ur ekonomiska utgångspunkter utan fastmer också ur de sociala aspekterna.

Rekreation måste vara en rättighet för alla. Det är nödvändigt att slå fast den rätt alla har till en meningsfull rekreation, vilket också regeringen gjort genom skilda insatser. Men det finns fortfarande grupper i samhället vilkas förutsättningar för att tillgodogöra sig en meningsfylld rekreation är beskurna. Främst gäller detta låginkomsttagare och handikappade.

De förhållanden som har redovisats i LO:s fritidsutredning, Semester och fritid inför 80-talet, understryker hur viktigt det är att det finns en social målsättning i den rekreationspolitik som skall föras.

I vårt land finns det en hel del resurser, inte minst i form av avsatta vatten- och markområden, som med till synes enkla insatser kan disponeras för en meningsfylld rekreation. Det finns i dag 20-talet nationalparker och ca 1 200 naturreservat. Skydd av mark- och vattenområden är naturvårdens främsta sätt att garantera ett naturområdes miljö kvalitet och en garanti för att de stora grupperna av miljö- och naturvårdsintressen kan tillgodoses.

Flertalet av de skyddade områdena är av intresse både för den bevarandeinriktade naturvården och för friluftslivet. Från naturvårdsverket, det verk som här har ett huvudansvar, har man dock kunnat konstatera att reservaten besöks i alltför liten omfattning, på grund av att de inte är kända eller iordningställda för rätt syfte. Av de 1 200 naturreservaten är det ca 40 % som är avsatta för friluftslivets del. Det är reservat av social karaktär som är av stort intresse hos en större allmänhet. Många av reservaten ligger dessutom förhållandevis nära tätort och kan som regel nås med allmänna kommunikationer. De 1 200 reservaten upptar totalt 900 ha av landets areal.

Genomförda fritidsvaneundersökningar visar mycket klart vad en större allmänhet vill syssla med på sin fritid i samband med rekreation. Högst på

önskelistan över vad man vill göra när man bedriver rekreation-friluftsliv är att

Mot. 1985/86
Jo725

1. 84 % vill bedriva sin rekreation i naturen,
2. ensam eller tillsammans med familjen,
3. på egen tid och i eget tempo,
4. till så låga kostnader som möjligt.

Staten har sedan de första reservaten avsattes 1963 satsat ca 75 milj. kr. i bidrag för att säkerställa mark- och vattenområden. Naturvårdsverket slutförde 1985 ett utredningsprojekt Rekreation i naturreservat som ger råd om hur de sociala reservaten och kommunernas friluftsområden kan iordningställas och skötas.

Från länsstyrelserna föreligger ett stort behov av ekonomiska resurser för att göra de enkla anordningar som är nödvändiga för att "friluftreservaten" skall bli mera tillgängliga för sitt ändamål samt genom informationsinsatser göra dem kända för flera människor. Som det är i dag tror flertalet att ett reservat är "tabubelagt".

Riksdagen föreslås i årets budgetproposition avsätta 40 milj. kr. för 1986/87 för förvärv av värdefulla naturområden, samt 36,2 milj. kr. för vård av naturreservat. Däremot har inga medel föreslagits disponeras för att göra iordning de avsatta markområdena och kanske ännu viktigare informera om de olika naturreservaten och deras nyttjandemöjligheter.

I en tid med kärv ekonomi bör det vara en angelägenhet av högsta dignitet att slå vakt om redan tillgängliga resurser, och då inte bara dess fortsatta bestånd utan även att de iordningställs för sitt syfte. Utan dessa kompletterande insatser kan man med all rätt fråga sig om inte en tillgänglig resurs slarvas bort. Genom insatser i de avsatta områdena skapas också arbetstillfällen under ett utbyggnadsskede samt en hel del permanenta arbetstillfällen för vård, förvaltning och guidning.

Reservaten utgör vidare för skolornas naturutbildning utomordentliga "undervisningslokaler". Skolöverstyrelsen framhöll redan 1969 behovet av friluftsområden för skolornas natur- och friluftsutbildning. Det är viktigt att man även fortsättningsvis disponerar tillgängliga medel för sysselsättningskapande åtgärder för upprustning av friluftreservaten.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar att reservationsanslaget H 4 Mark för naturvård på jordbrukshuvudtiteln i budgeten för 1986/87 uppförs med ett belopp som är 5 000 000 kr. lägre än det i budgetpropositionen föreslagna,

2. att riksdagen beslutar att reservationsanslaget H 5 Vård av naturreservat m.m. på jordbrukshuvudtiteln i 1986/87 års budget uppförs med ett belopp som är 5 000 000 kr. högre än det i budgetpropositionen föreslagna,

3. att riksdagen beslutar att del av anslaget Vård av naturreservat m. m. jämväl skall kunna tas i anspråk för iordningställande av och information om avsatta markområden och naturreservat. Mot. 1985/86 Jo725

Stockholm den 24 januari 1986

Åsa Strömbäck-Norrman (s)

Ewa Hedkvist Petersen (s)

Bruno Poromaa (s)